

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола

Відділення економіки та туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Т.А. Ільчук

30.08.2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОЗНАВСТВО

назва навчальної дисципліни

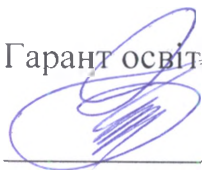
НАЙМЕНУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ	ГАЛУЗЬ ЗНАТЬ, СПЕЦІАЛЬНІСТЬ, ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ	ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 год.	Галузь знань - 24 Сфера обслуговування Спеціальність - 241 Готельно-ресторанна справа	Обов'язкова
		Мова викладання: українська
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки:
		1-й
		Лекції:
		20
		Практичні, семінарські:
12		
Самостійна робота:		
58		
Вид контролю: залік		

Розробник:

Заставна Ольга Петрівна, кандидат юридичних наук, старший викладач
кафедри права

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

З. Ф. Бриндзя

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділення
економіки та туризму

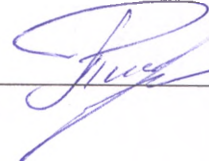

С. Я. Добровольська

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою права
протокол № 1 від 29.08.2019р.

В. о. завідувача кафедри

І.О. Томчук

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАВОЗНАВСТВО

В умовах демократизації українського суспільства особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення нового мислення, виховання загальної правової культури, високої професійності при вирішенні різноманітних завдань, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Актуальність навчальної дисципліни «Правознавство» і її роль визначається спроможністю формування у студентів професійних навичок орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання у практичному житті та вмінь роботи з нормативно-правовими актами, надати належний обсяг знань щодо здійснення своїх прав та виконання обов'язків.

Основними видами навчання є лекції, практичні та індивідуальні заняття. Ці форми дають можливість у повному обсязі вивчити новий матеріал, закріпити його, розвивати практичні навички та діагностувати якість знань.

Метою вивчення дисципліни є формування фахових компетентностей щодо опанування змісту основних галузей права України, основних юридичних термінів, формування правничого світогляду, правосвідомості, правової культури правничого мислення, формування у студентів розуміння права як відкритої системи, що базується на невід'ємності суспільства від держави, законів від повсякденного життя.

Предметом вивчення є загальні закономірності виникнення, розвитку і функціонування держави і права; сутність, типи, форма, функції, структура і механізм дії держави і права: поняття і структура правової системи; основні державно-правові поняття, загальні для всієї правової науки.

Завдання дисципліни полягає у формуванні, розвитку та удосконаленні фахових компетентностей, серед яких:

а) загальні компетентності (ЗК):

- здатність до розуміння соціально-економічних явищ, суспільних процесів і тенденцій науково-технічного прогресу;
- здатність розуміти і опрацювати ідеї, думки на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- здатність шляхом самостійного навчання освоювати нові області, використовуючи здобуті знання;
- здатність застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності;
- володіння навиками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами, засобами отримання, зберігання, переробки та використання технологічної інформації у професійній діяльності;
- розуміння сутності та принципів розвитку суспільства, природи і мислення.

б) фахові компетентності спеціальності (ФК):

- здатність володіти базовими поняттями, основами теорії і практики фахової підготовки, вміння їх застосовувати;
- здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства та відстежувати зміни в ньому.

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен показати такі **програмні результати навчання (ПРН):**

- розуміння та усвідомлення соціально-економічних явищ та суспільно-економічних процесів, тенденцій науково-технічного прогресу;
- розуміння і опрацювання ідеї, думок на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- освоювати нові області, використовуючи здобуті знання;
- уміння застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності;
- здійснювати використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання та переробки, використання технологічної інформації у професійній діяльності;
- знання системи права та законодавства у сфері готельно-ресторанного бізнесу; уміння користуватись нормативно-правовими актами, що регламентують діяльність закладів;
- формування світогляду, усвідомлення розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS– 3	241 Готельно-ресторанна справа	Обов'язкова (нормативна)
Кількість змістових модулів- 2		Мова викладання: українська
Загальна кількість годин – 90 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки: 3-й (1-й)
Тижневих годин: аудиторних – 2 год.		Лекції:
		20
		Практичні, семінарські:
		12
		Самостійна робота:
58		
	Вид контролю: залік	

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма навчання				
	всього	у тому числі			
л		п	с	с.р.	
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Основи теорії держави та права					
<i>Тема 1.</i> Виникнення держави і права	6	2	-	2	4
<i>Тема 2.</i> Основи теорії держави	10	2	-		6
<i>Тема 3.</i> Основи теорії права	8	2	-		6
<i>Тема 4.</i> Основи правової поведінки та юридична відповідальність	10	2	-	2	6
Разом за змістовим модулем 1	34	8	-	4	22
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Окремі галузі права України					
<i>Тема 5.</i> Основи конституційного права України	8	2	-	2	6
<i>Тема 6.</i> Основи адміністративного права України	10	2	-		6
<i>Тема 7.</i> Основи кримінального права України	10	2	-	2	6
<i>Тема 8.</i> Основи цивільного права України	10	2	-	2	6
<i>Тема 9.</i> Основи сімейного та спадкового права України	8	2	-	2	6
<i>Тема 10.</i> Основи трудового права України	10	2	-		6
Разом за змістовим модулем 2	56	12	-	8	36
Разом:	90	20	-	12	58

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВознавство»

Змістовий модуль I. Основи теорії держави і права

Тема 1. Виникнення держави і права

Основні закономірності виникнення держави і права. Первісне суспільство. Визначення терміну „влада”. Основні види влади. Особливості первісної влади. Особливості формування держави у різних народів. Теорії виникнення держави: теологічна, патріархальна, договірна, психологічна, теорія насильства, органічна, космічна. Типи держави і права: цивілізаційний підхід, формаційний підхід..

Тема 2. Основи теорії держави

Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату в механізмі держави. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямів діяльності (функцій) держави. Поняття форми держави: форми державного правління, форми державного устрою, політичний режим. Загальна характеристика держав, що існували на території сучасної України. Співвідношення і взаємодія держави та особи. Форми взаємодії держави та об'єднань громадян. Загальна характеристика концепцій про сутність і соціальне призначення держави.

Тема 3. Основи теорії права

Система соціальних норм. Поняття права та його ознаки. Функції і принципи права. Поняття системи права як внутрішньої його організації. Загальна характеристика основних галузей права України. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу. Правотворення як процес самоорганізації права. Право і законодавство. Система законодавства. Види нормативних актів. Поняття та елементи правовідносин. Види правовідносин. Структура правовідносин. Суб'єкти правовідносин. Об'єкти правовідносин. Зміст правовідносин. Юридичні факти та їх види. Правоздатність. Дієздатність. Деліктоздатність. Юридичні факти. Правосвідомість. Правова культура. Види правової культури. Суть правового виховання.

Тема 4. Основи правової поведінки

Правове мислення та правова поведінка. Види правової поведінки. Правомірна поведінка. Протиправна поведінка.

Види протиправної поведінки. Правопорушення та його ознаки. Склад правопорушення. Види правопорушень. Юридична відповідальність та її види. Перспективна (позитивна) юридична відповідальність. Ретроспективна юридична відповідальність. Принципи, види, функції та мета юридичної відповідальності. Підстави притягнення до юридичної відповідальності. Звільнення від юридичної відповідальності.

Поняття законності. Принципи законності. Суспільний порядок. Громадський порядок. Правопорядок. Дисципліна.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Окремі галузі права України

Тема 5. Основи конституційного права України

Конституційне право як провідна галузь національного права України. Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні. Загальні засади демократичного конституційного ладу України. Громадянство України як інститут конституційного права України. Конституційна система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні; гарантії їх реалізації. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Види референдумів. Виборче право та виборча система в Україні. Територіальний устрій України. Загальна характеристика системи органів державної влади. Місцеве самоврядування в Україні.

Тема 6. Основи адміністративного права України

Поняття державного управління та співвідношення його з виконавчою владою. Державна служба: поняття, правовий статус державних службовців. Поняття, предмет і метод адміністративного права України. Система і джерела адміністративного права. Адміністративні правовідносини. Адміністративне деліктне право. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративні стягнення: поняття та види. Основи адміністративного процесу. Проведення у справах про адміністративні правопорушення.

Тема 7. Основи кримінального права України

Основні поняття і система кримінального права України. Функції та принципи кримінального права. Характеристика Кримінального кодексу України. Структура кримінально-правової норми. Кримінальна відповідальність та її підстави. Поняття кримінальної відповідальності. Поняття злочину та його ознаки. Стадії злочину. Добровільна відмова від вчинення злочину. Особливості кримінальної відповідальності при добровільній відмові від вчинення злочину. Кримінальне покарання. Поняття та ознаки. Система кримінальних покарань. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх. Вік кримінальної відповідальності та злочини, за які встановлена кримінальна відповідальність неповнолітніх.

Тема 8. Основи цивільного права України

Поняття і система цивільного права України. Поняття та структура цивільного законодавства. Поняття цивільних правовідносин. Система об'єктів та суб'єктів цивільних правовідносин. Фізичні особи, як суб'єкти цивільних правовідносин. Правоздатність та її характерні ознаки. Дієздатність та її види. Поняття та порядок оголошення особи безвісно відсутньою чи померлою. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Правочини. Умови дійсності правочину. Форма правочину. Недійсність правочинів. Нікчемні та заперечні правочини. Наслідки визнання правочину недійсним. Право власності. Речові права на чуже майно. Характеристика зобов'язального права. Система договорів. Недоговорні зобов'язання. Відшкодування шкоди. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.

Тема 9. Основи сімейного права України

Поняття, система, предмет правового регулювання сімейного права України. Сімейні правовідносини. Поняття сім'ї за чинним сімейним законодавством. Поняття та головні ознаки шлюбу. Порядок реєстрації шлюбу. Шлюбний договір. Припинення шлюбу. Режим окремого проживання. Недійсний шлюб. Майнові та немайнові права і обов'язки подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Порядок реєстрації народження дитини. Право на утримання (аліменти). Порядок влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.

Спадкове право. Спадкування за законом. Черги спадкування. Заповіт. Таємний заповіт та заповіт подружжя. Виконання заповіту. Прийняття спадщини. Заповідальний відказ. Спадкова трансмісія. Право на обов'язкову частку у спадщині.

Тема 10. Основи трудового права України

Предмет і система трудового права України. Система суб'єктів трудового права. Співвідношення понять „працівник”, „робітник” і „службовець”. Загальна характеристика трудових правовідносин. Сутність колективних договорів та угод. Правова організація працевлаштування. Поняття, умови, порядок укладення, форма, строк і види трудового договору. Права та обов'язки працівника та роботодавця. Трудова книжка. Переведення та переміщення. Відсторонення від роботи. Припинення трудового договору. Розуміння робочого часу та часу відпочинку. Поняття та види відпусток. Правове регулювання оплати праці. Поняття трудової дисципліни. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Правове забезпечення охорони праці. Порядок вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів.

Тематика практичних, семінарських занять та самостійної роботи студентів визначені у тематичному плані дисципліни.

Питання та завдання практичної та самостійної роботи студентів деталізовані у відповідних методичних вказівках.

4. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання,*
- *підсумковий контроль у формі екзамену.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах - спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Результати поточного контролю за семестр визначаються як середня з усіх поточних оцінок за 100-бальною шкалою, відображених у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, такі розв'язування практичних завдань.

Оцінки з модульного контролю за 100-бальною шкалою відображаються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи і включаються як окремий заліковий модуль до залікового кредиту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно і звичайно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням.

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу курсу, його систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної

роботи. ІНДЗ це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни вцілому.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою коле- джу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (добре)
84-75		C (добре)
67–74	задовільно	D (задовільно)
60-66		E (задовільно)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю по- вторного складання)
0 – 34		F (незадовільнозо- бов'язковимповторним курсом)

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою розраховується як середня у відповідності з ваговими коефіцієнтами, величина яких залежить від значення кожного з контрольних заходів, що проводяться під час вивчення навчальної дисципліни.

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіці- єнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 * 0,7 + 85 * 0,2 + 90 * 0,1 = 82$$

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є лекційно-проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології, спрямовані на організацію самоосвіти студента.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, кейси, розв'язок практичних задач, розгляд господарських ситуацій.

Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо.

Склад методичного забезпечення дисципліни:

- робоча навчальна програма;
- опорні конспекти лекцій;
- практикум для виконання семінарських занять;
- матеріали тестового контролю з дисципліни;
- завдання для виконання самостійної роботи та індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- засоби поточного та підсумкового контролю (завдання для підсумкових модульних робіт, перелік питань для проведення екзаменаційного контролю).

Інструменти, обладнання та комп'ютерне забезпечення

Електронні енциклопедії, довідники, мультимедійні засоби у вільному доступі в Інтернет, комп'ютерні презентації за темами курсу.

Список рекомендованих джерел:

Основна

1. Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за відп.ред. О.В. Дзери. - 11-те вид., перероб.ідопов. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 632 с.
2. Основи правознавства. Навчальний посібник. Видання 2-ге, перероблене і доповнене / Шестопалова Л., Крегул Ю.І., Батрименко В.І.; за ред. проф. Ю.І. Крегула. – Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2018. 528 с.
3. Правознавство. Навчальний посібник / за ред. В. Мірошниченко, Д. Каменський. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 288 с.
4. Правознавство: підручник для студентів вищих навчальних закладів Харків: «Фоліо», 2014. 635 с.
http://www.bookland.com/download/p/pr/pravoznavstvo_folio/sample.pdf.
5. Кириченко В. М. Правознавство: Модульний курс К.: Центр учбової літератури, 2016. 328 с.
6. Кравченко В. В., Савчук О. П. Правознавство: Навчальний посібник. К.: Атіка, 2015. 560 с.
7. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

Допоміжна

1. Логвінова М., Кафарський В. Основи правознавства: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 568 с.
2. Молдован В. В., Чулінда Л. І. Правознавство. 2-ге вид. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2015. 184 с.
3. Основи правознавства: Навчальний посібник / За заг. ред. П. І. Гнатенко. К.: Юридична книга, 2014. – 320 с.
4. Основи правознавства України: Навчальний посібник / Ківалов С.В., Музиченко П.П., Крестовська Н.М., Крижанівський А.Ф. – 12 вид., допов. та перероб. Х.: Одиссей, 2013. 400 с.
5. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. -// Відомості Верховної Ради України. - 1971. - (Додаток до № 50). - Ст. 21. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
6. Проект Трудового кодексу України № 1658, розроблений народними депутатами України В. Гройсманом, Л. Денісовою, М. Папієвим. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
8. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
9. Сімейний кодекс України від 10.01.2002р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15/ed20060220>.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Верховна Рада України	http://rada.gov.ua
Президент України	http://www.president.gov.ua
Кабінет Міністрів України	http://www.kmu.gov.ua
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua
Єдиний реєстр судових рішень	http://reyestr.court.gov.ua
Система з надання безоплатної правової допомоги	https://legalaid.gov.ua/